

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа, страхування»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Назва циклової комісії	Фінансів, обліку та оподаткування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	1
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Правосудович Андрій Леонідович , викладач циклової комісії з фінансів, обліку та оподаткування, викладач вищої категорії
Профайл керівника курсу	http://cba.nasoa.edu.ua/spivrobitniki/pravosudovich-andrij-leonidovich/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: Andrey8299@gmail.com Сторінка курсу на платформі https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=719
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	5	150	24	40	86	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Фінанси» є обов'язковою компонентою навчального плану. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в отриманні базових знань з питань теорії і практики реалізації фінансових відносин, які виражають розподіл та перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту як на мікро- так і на макрорівні, а також умінь самостійно приймати обґрунтовані рішення та надавати пропозиції у різних сферах фінансової системи. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивних передумов виникнення фінансів, їх сутності, функцій та характерних ознак; засвоєння теоретичних основ структурної побудови фінансової системи та засад проведення фінансової політики держави; розуміння

	базових засад реалізації фінансових відносин в ключових сферах та ланках фінансової системи в процесі їх взаємодії. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Результати навчання	Здобувач освіти повинен знати: – сутність категорії фінанси, їх функції та особливості формування розподільних відносин в різних моделях економічних систем; – склад та структуру фінансової системи держави; – особливості фінансових відносин та базові фінансові категорії ланок державних фінансів: бюджет, державний кредит, соціальні позабюджетні фонди; – специфічні ознаки та сутність фінансів мікроекономічного рівня: фінанси суб'єктів господарювання та фінансів домогосподарств; – базові категорії, що формують фінансові відносини забезпечуючої сфери фінансів: страхового та фінансового ринків; – особливості та тенденції розвитку фінансових відносин на світовому ринку, у тому числі фінансів країн з розвинутою економікою. Здобувач освіти повинен вміти: – давати визначення та розуміти сутність базових фінансових категорій; – виділяти фінансові відносини серед інших відносин економічної системи та визначати її місце в системі розподільних відносин; – аналізувати вплив фінансових важелів на економічну систему держави; – аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між змінами у фінансових відносинах кожної ланки фінансової системи та станом всієї системи; – визначати можливості застосування досвіду формування фінансових відносин країн з розвинутою економікою в українській практиці.
Професійні компетентності	ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури. СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин. СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання	РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети. РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови фінансових відносин Тема 1. Сутнісна характеристика фінансів

	Тема 2. Фінансова система Тема 3. Фінансове право та фінансова політика Тема 4. Податки. Податкова система Змістовий модуль 2. Фінансові відносини макро- та мікроекономічного рівнів. Забезпечуюча сфера. Тема 5. Бюджет. Бюджетна система Тема 6. Бюджетний дефіцит. Доходи і видатки державного бюджету Тема 7. Державний кредит. Тема 8. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм та фінансове вирівнювання Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання та фінанси домашніх господарств. Тема 10. Фінансовий ринок Тема 11. Міжнародні фінанси
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams, Zoom та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти ФКБА НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність у Фаховому коледжі бізнесу та аналітики Національної академії статистики, обліку та аудиту затвердженим рішенням Педагогічної ради коледжу ФКБА НАСОА, 28 серпня 2023 року, протокол № 1.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ФКБА НАСОА та Положення про академічну доброчесність у ФКБА НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п. 11.9 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ФКБА НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»; відрахування з числа студентів коледжу. Політика щодо відвідування занять. Здобувачі фахової передвищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач фахової передвищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі фахової передвищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості

та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач фахової передвищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі бізнесу та аналітики НАСООА, затвердженим рішенням Вченої ради НАСООА, 28 серпня 2023 року, протокол № 1.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарук Т. Г. Опорний конспект з дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укладач Т. Бондарук. Київ: НАСООА, 2022. 205 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6745>
2. Бюджетна система: навч. посіб. / Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. – Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.
3. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини : навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.–аналіт. агентство», 2019. 304 с.
4. Ситник Н. С. Фінанси підприємств: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с
5. Фінанси підприємств: підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.И Вівчар, О.М.Чубка. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
6. Фінанси: підруч. / за ред. І. О Лютого. К. : Ліра-К. 2021. 728 с.
7. Фінанси: підруч. / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
8. Фінанси: практикум / за ред. І. О. Школьник та ін. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 218 с.
9. Шкварчук Л. О. Вступ до фаху «Фінанси, банківська справа та страхування»: навч. посіб. – Львів: Простір-М, 2019.-232 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач фахової передвищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем фахової передвищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач фахової передвищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Фінанси» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.:	
	розв'язання практичного завдання за темою	від 0 до 2 балів
	виконання тестування за темою, усна відповідь	від 0 до 3 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 8 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 7 балів

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	90-100	A	Здобувач фахової передвищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
<i>Добре</i>	82-89	B	Здобувач фахової передвищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач фахової передвищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
<i>Задовільно</i>	64-73	D	Здобувач фахової передвищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок.
	60-63	E	Здобувач фахової передвищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач фахової передвищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	Здобувач фахової передвищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач фахової передвищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача фахової передвищої освіти відсутні. Здобувач фахової передвищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач фахової передвищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс.

Розглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії з фінансів, обліку та оподаткування ФКБА НАСОА. Протокол № 1. (30.08.2023р.).